

Către: Eugen OSMOCHESCU
Viceprim-ministru și Ministru al Dezvoltării Economice și Digitalizării

Nr. 47 din 22 aprilie 2026

Ref.: proiectul de lege pentru transpunerea Directivei (UE) 2019/1023 privind cadrele de restructurare preventivă, remiterea de datorie și decăderile, precum și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare și de insolvență (aspecte economice)

Stimate domnule Viceprim-ministru,

Vă salutăm din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”).

În urma analizei proiectului de lege privind modificarea Legii insolabilității nr. 149/2012¹, dorim să exprimăm aprecierea pentru inițiativa de modernizare a cadrului normativ național și pentru efortul de aliniere la standardele europene, inclusiv prin transpunerea prevederilor Directivei (UE) 2019/1023.

Promovarea mecanismelor de restructurare preventivă, introducerea instrumentelor de avertizare timpurie și consolidarea cadrului pentru redresarea întreprinderilor viabile reprezintă evoluții importante, care pot contribui la creșterea rezilienței mediului de afaceri.

Totodată, în urma consultării proiectului de lege, au fost identificate o serie de aspecte care, în forma actuală a proiectului, pot genera incertitudini juridice sau pot afecta echilibrul între participanții la procedură. În acest context, supunem atenției următoarele observații:

1. Dezechilibrul între creditorii garantați și cei chirografari

Modificările propuse, în special cele aferente art. 223, conduc la diminuarea rolului creditorilor garantați în procesul decizional. Posibilitatea aprobării planului de restructurare de către o singură clasă de creditori, în condițiile existenței a doar două clase (garantați și chirografari), creează premisele în care creditorii chirografari pot influența decisiv adoptarea planului, chiar în lipsa unei expuneri economice echivalente.

Această abordare contravine principiului proporționalității riscului și afectează securitatea raporturilor juridice, întrucât creditorii garantați, deși dețin garanții reale și suportă riscuri directe, sunt lipsiți de o influență adecvată asupra rezultatului procedurii. Astfel, considerăm necesară: eliminarea derogării prevăzute la art. 223 alin. (9) și revizuirea alin. (8), prin instituirea a cel puțin trei clase de creditori, inclusiv o clasificare detaliată a creditorilor chirografari în funcție de rang.

¹ <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-consultare-publica-a-proiectului-de-lege-pentru-transpunerea-directivei-ue-20191023-privind-restructurarea-si-insolventa/15865>

2. Regimul „contractelor în derulare” și impactul asupra creditorilor financiari

Definiția „contractului esențial în derulare” (art. 2) și modificările aduse art. 23 alin. (4) și (4¹) ridică incertitudini majore privind aplicabilitatea acestora asupra contractelor de credit. În lipsa unei clarificări exprese, există riscul calificării contractelor de credit drept „contracte esențiale”, ceea ce ar avea ca efect: (i) interzicerea executării silite, (ii) imposibilitatea declarării scadenței anticipate și (iii) limitarea dreptului de modificare a contractului.

Aceste restricții, coroborate cu durata extinsă a perioadei de observație, pot afecta capacitatea creditorilor de a-și valorifica creanțele și pot genera riscuri sistemice pentru sectorul financiar.

Se impune, prin urmare, clarificarea expresă a sferei de aplicare a noțiunii, inclusiv prin excluderea contractelor de credit sau reglementarea distinctă a acestora.

Totodată, se propune expunerea art. 23 alin. (4) în următoarea redacție:

„(4) Creditorii care au încheiate cu debitorul contracte esențiale în derulare nu au dreptul, în perioada de observație, să refuze executarea, să rezoluționeze, să ceară executarea anticipată sau să modifice aceste contracte în detrimentul debitorului, pentru datorii care au apărut până la perioada de observație și nu au fost plătite de debitor, **cu condiția ca debitorul să respecte obligațiile care îi revin în temeiul acestor contracte care ajung la scadență în cursul perioadei de observație sau procedurii accelerate de restructurare.**”

Acest text este preluat din recitalul (41) al Directivei 2019/1023, transpusă prin proiectul de lege:

„(41) Rezilierea anticipată poate afecta capacitatea unei întreprinderi de a-și continua activitatea în cursul negocierilor de restructurare, în special atunci când este vorba de contracte pentru furnizări esențiale, cum ar fi gazele, energia electrică, apa, telecomunicațiile și serviciile de plăți cu cardul. Statele membre ar trebui să prevadă că creditorilor cărora li se aplică suspendarea executărilor silite individuale, și ale căror creanțe au apărut înaintea suspendării și nu au fost plătite de către un debitor, nu li se permite să refuze executarea contractelor în derulare esențiale, să rezilieze, să execute în mod anticipat sau să modifice în orice alt mod aceste contracte pe perioada suspendării, **cu condiția ca debitorul să respecte obligațiile care îi revin în temeiul acestor contracte care ajung la scadență în cursul suspendării.** Exemple de contracte în derulare sunt, de exemplu, acordurile de leasing și de licență, contractele de furnizare pe termen lung și acordurile de franciză.”

3. Suspendarea executărilor și impactul asupra recuperării creanțelor

Reglementarea suspendării urmăririlor individuale (art. 220¹) pentru o perioadă de până la 12 luni, cu posibilitatea prelungirii, afectează semnificativ dreptul creditorilor de a-și recupera creanțele într-un termen rezonabil. În lipsa unor garanții suficiente privind: (i) progresul efectiv al negocierilor și (ii) protecția intereselor creditorilor afectați, această măsură poate fi utilizată pentru tergiversarea executării obligațiilor.

4. Conținutul planului de restructurare

Art. 222, în forma propusă, nu prevede expres obligativitatea includerii unui grafic de stingere a creanțelor, element esențial pentru asigurarea transparenței și previzibilității executării planului.

Absența acestui element creează riscuri de interpretare și aplicare arbitrară, fiind necesară completarea normei în mod similar reglementării actuale (art. 190 din legea în vigoare).

5. Protecția excesivă a finanțărilor noi și intermediare

Prevederile care exclud anularea și răspunderea aferentă finanțărilor noi și intermediare (art. 104 alin. (5¹)-(5²)) pot conduce la prejudicierea creditorilor existenți, în lipsa unor mecanisme eficiente de control al caracterului rezonabil și necesar al acestor finanțări.

6. Mecanismul de intrare în faliment

Alin. (3) al art. 224¹ din proiect poate genera dificultăți de interpretare în anumite scenarii. În special, nu este clar de ce ar trebui să fie posibilă intentarea procedurii de faliment la cererea oricărui creditor, inclusiv în situațiile prevăzute la lit. (a) sau (c), în care situația debitorului s-ar putea ameliora ulterior.

În forma actuală, prevederea ar putea conduce la concluzia că orice cerere a creditorilor este tratată, în mod automat, ca temei pentru inițierea falimentului, fără o evaluare a evoluției reale a situației debitorului. O astfel de abordare riscă să contravină logicii procedurii de restructurare, care urmărește redresarea debitorului viabil.

Prin comparație, reglementarea actuală din art. 226 din Legea insolvenței pare mai coerentă, întrucât condiționează intrarea în faliment de neexecutarea planului de restructurare. Această soluție reflectă mai adecvat finalitatea procedurii și ar putea fi menținută ca reper de reglementare.

În acest context, considerăm că soluția juridică potrivită ar fi corelarea inițierii procedurii de faliment cu situația în care planul de restructurare nu a fost realizat.

Totodată, din soluțiile propuse în proiect, doar ipoteza de la lit. (b) ar putea fi justificată, însă și aceasta necesită clarificări suplimentare. De exemplu, nu este clar în ce termen un creditor poate introduce cererea de faliment și nici dacă acest drept aparține exclusiv creditorilor care au participat la votarea planului sau oricărui creditor, inclusiv celor ulteriori.

Reiterăm susținerea pentru obiectivul general al proiectului și pentru alinierea cadrului normativ la standardele europene. În același timp, considerăm că revizuirea articolelor de mai sus va asigura un echilibru adecvat între drepturile debitorilor și ale creditorilor și va consolida încrederea în mecanismele de restructurare.

Rămânem disponibili pentru dialog și pentru contribuții suplimentare în procesul de definitivare a proiectului.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv

A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”

Persoană responsabilă: Victor Baci, victorbaciu@amcham.md.